

Za turizem se tako nezainteresirani opazovalec je lahko zadnje tedne videl zlasti na gorenjski betonski magistrali Jesenice-Ljubljana, že prve letošnje inozemske turistične lastovke.

Vsakdo potemtakem lahko sklepa: Letošnja turistična sezona bo zopet dobra in tudi donosna...

»V kakšni meri bodo letos hoteli in drugi turistični obrati na Gorenjskem zasedeni, zlasti z inozemskimi gosti?« Je bilo vprašanje, ki smo ga zastavili

predstavniku gor. poštvalne agencije »Triglav«.

»Sam začetek sezone — april in maj — ne obetata kdo ve kaj, pač pa je pričakovati večji obisk inozemskih turističnih skupin konec maja in potem vso sezono. Hoteli, n. pr. na Bledu so za ta čas v glavnem razprodani.«

1. maja se je uradno začela letošnja turistična sezona. Sicer brez kakšnih večjih prireditev, vsaj na Gorenjskem! Toda spet lahko ugotovljamo napake...

V inozemstvu močno povprašujejo po cenikih naših hotelov in gostinskih obratov, toda teh je zmanjkalo.

Tudi ceniki za domače goste so že dotiskani, vendar kaže, da tudi teh ne bo dovolj!

Ali se ne bi dala tiskati cenikov v zadostni nakladi, saj bi pri povečani nakladi stroški zanje je malenkostno porasli?

Torej zopet pomanjkljivost! In kdo je tega kriv? I. A.

PRVE MEDNARODNE MOTO DIRKE V SPEEDWAY VOZNI V KRANJU

DRZNOST IN HRABROST

Poljaki navdušili gledalce
Ostali tekmovalci slabši - Najboljša
Jugoslovana Klemenčič in Regvart

Kranj, 5. maja. — Včeraj in danes so bile na stezi v Stražišču prve mednarodne moto dirke v speedway vožnji, katerih so se udeležili Poljaki, Avstrijci, Svecarji in Jugoslavlani. Vse kaže, da si bodo te dirke priborile domovinsko pravico na stadionu v Stražišču, saj jih namerava organizator — AMD Kranj — prirediti vsako leto. Še več! Kot je slišati, se nameravajo prihodnje leto potegovati tudi za consko prvenstvo v speedway vožnji.

SOBOTA

Okoli 3000 gledalcev je napolnilo stadion v Stražišču in z nepričniko vneto čakalo na prvi start. Glas o drzni vožnji sodelujočih dirkačev je že dopoldne sprožil marsikak komentar in seveda še stopnjeval pričakovanja. Gledalci niso bili razočarani! Za prva vožnja (v vsaki vožnji so sodelovali 4 dirkači, po sistemu vsak z vsakim) je spravila na noge še takega laika v tej športni panogi. Hitrosti, s katero so vozili v tem krogu, menda dirkači niso dosegli v nobenem krogu več, vsaj tak občutek smo imeli.

Kaiser, dirkač, o katerem je bilo največ slišati, se je izkazal. Vozil je drzno in podoba je bila, da hoče že takoj v začetku zaigrati na vse ali nič! Ni imel konkurence, še pri svojih sicer tudi odličnih tovarših.

V osmem krogu so startali Kaiser, Eibel in Gozdziak. Kaiser je takoj na prvi krivini »potegnil«, toda očitno je precenil moči in zaradi prevelike hitrosti padel. Ko smo že vsi mislili, da bo odstopil od nadaljnega tekmoovanja, se je ta hrabri in borbeni motorist pobral in se pogljal na ubežnikoma. Avstrijca je kmalu dohitel. Če bi se zadovoljil z drugim mestom, v dirki tega kroga, bi mu prav gotovo pripadla največja lavorika — zlat lorvorjev venec. Toda hotel je biti prvi. Na zadnji krivini pa je zopet padel in tako zamudil to prilžnost. — Kljub vsemu pa je le pripeljal na cilj — tretji. V tej tekmi je dosegel tudi rekord proge s 83 km na uro, saj jo je prevozil v 18 sekundah. — Gledalci so mladega Kaiserja nagradili z navdušenim aplavzom in mu tako izkazali priznanje za izredno borbenost.

Poljski tekmovalci so vsekakor predstavljali na sobotnih dirkah razred zase. Le Avstrijec Unterköfler ter Jugoslovana Klemenčič in Regvart so se jim na momente približali. Poljaki tudi vozijo tehnično najbolj dovršeno. Svecarska tekmovalca nista mogla v tej hudi konkurenci priti do veljave.

Od naših tekmovalcev je bil najboljši Klemenčič, ki se je zlasti odlikoval z veliko borbenostjo, pa tudi tehnično dokaj dobro vožnjo. Lampe in Bauman pa sta precej zaostajala.

REZULTATI: 1. Krzesinsky (Poljska) 14 točk; 2. Unterköfler (Avstrija) 13 točk; 3. Gozdziak (Poljska) 13 točk; Kaiser (Poljska) 13 točk; Klemenčič (Jugoslavija) itd. I. A.

NEDELJA

Današnje tekmovanje je bilo še bolj zanimivo, ker je prispela avstrijska ekipa z bratom Sidlo. Kljub slabemu vremenu je bilo na stadionu več kot 5000 ljudi. Tekmovalci so vozili po eliminatorsnem sistemu za nagrado mesta Kranja. Simpatični poljski tekmovalec Kaiser je tokrat vozil zelo sigurno in v vseh krogih osvojil prvo mesto in ni padel tako kot včeraj. Na Poljsko nosi pokal mesta Kranja.

Njegov najresnejši tekmeec Krzesinsky je prav tako vozil zelo dobro, vendar je bil to pot za točko »prekratek«. Tudi Gozdziak in Biela sta vozila solidno in potrdila sloves poljskih vozačev. Avstrijec Unterköfler je imel danes smolo, ker se mu je pri kvaril motor in zato dvakrat ni nastopil, kar se mu je poznalo pri točkah.

Jugoslovanski vozači Klemenčič, Regvart, Lampe so se sicer borili, vendar je samo Klemenčiču in delno Regvartu včasih uspelo poseči v borbo za boljši plasma. Na današnjem tekmoovanju sta sicer oba zbrala isto število točk, vendar lahko trdimo, da je bil Klemenčič boljši. Brata Sidlo, od katerih smo precej pričakovali, nista opravila svojega slovesa.

Rezultati: Kaiser 15, Krzesinsky 14, Gozdziak 12 (vsi Poljska), Sidlo E. 11 (Avstrija), Biela (P) 10, Sidlo H. (A) 9, Regvart (J) 9, Klemenčič (J) 9 itd.

Gledalci so bili navdušeni in si takih visoko kakovostnih prireditev še žele. M.

NOGOMET

ZMAGA DOMA

»TRIGLAV« : ILIRIJA 2:0 (1:0)

Kranj, 5. maja. — Tekma ljubljansko-primorske lige. Gledalcev 300. Igrišče razmočeno. Sodnik Presinger. Strelec Kraševc obakrat.

Današnja tekma za točke z Ilirijo je moštvo Triglava zasluženo odločilo v svojo korist. Obe ekipi sta borbeno začeli, vendar so bili vsi napadi, dokler ni Kraševc zatresel mreže gostov, zaman. V začetku je prevladoval Triglav, medtem ko so bili gostje boljši v drugem polčasu, zlasti po prejetem голу. — Najuspešnejši igralec domačih je bil Kraševc, ki je dosegel oba gola. S.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ST. 35 — CENA DIN 10.

Kranj, 6. maja 1957

Okrajni ljudski odbor bo danes sklepal o spremembi družbenega plana

PODJETJEM BO OSTALO VEČ SREDSTEV

Sprememba okrajnega družbenega plana za leto 1957 je potrebna, ker se je z uveljavljenimi spremembami zveznih in republiških ekonomskih instrumentov, bistveno spremenila tudi struktura dohodkov iz gospodarstva in zavoljo tega tudi viri sredstev za finansiranje okrajnega ter proračunov občinskih ljudskih odborov.

Vse te spremembe so bile predvsem potrebne zaradi nove Uredbe o razdelitvi dohodka gospodarskih organizacij. Na podlagi te uredbe bodo pred vsem povečana sredstva, ki ostanejo podjetjem za samostojno razpolaganje in imajo za cilj povečati materialno vzpodbudo za večjo proizvodnost dela in proizvodnjo.

V kranjskem okraju bo treba zaradi zagotovitve ustreznega obsega okrajnega in občinskih proračunov v prvotno določeni višini uporabiti okoli 120 milijonov dinarjev iz okrajnega investicijskega sklada. Razen tega pa se bo višina dobička, ki zagotavlja del proračunov občinam, povečala od prvotno upoštevanih 106 milijonov dinarjev na približno 160 milijonov dinarjev.

INVESTICIJSKI SKLADI NE BODO ZMANJSANI

Kljub zmanjšanju okrajnega investicijskega sklada za omenjenih 120 milijonov dinarjev pa se obseg investicij, predviden v letošnjem letu, ne bo zmanjšal. To zaradi tega, ker bodo sredstva investicijskega sklada na pod-

lagi novih instrumentov nekoliko višja od prvotno planiranega zneska, razen tega pa se predvideva tudi povečanje investicijskih sredstev za 100 milijonov dinarjev iz predvidenega povečanja okrajnih anuitet. Ta znesek bo moč zagotoviti s hitrejšim odplačevanjem nekaterih dolgoročnih okrajnih posojil, predvsem pa z odplačevanjem okrajne udeležbe pri zveznih kreditih za preteklo leto.

OD KOD BODO OBČINE ČRPALE SREDSTVA ZA SVOJE PRORACUNE IN SKLADE

Razen ekonomskih ukrepov, s katerimi se z ozirom na spremenjene vire sredstev uveljavlja nova udeležba občin na okrajnih sredstvih za proračune in sklade, obsega predlog sprememb okrajnega družbenega plana tudi razveljavitev tistih določb, za katere je po novih zveznih predpisih prenešana pristojnost na občine.

Občinam bodo za kritje proračunskih izdatkov ostala v celoti sredstva proračunskega dela pavšalnega zneska pavšaliranih gospodarskih organizacij, nadalje občinski prometni davek upoštevaje tudi davek na maloprodajni promet, zemljarina, ki sodi v proračun, 45% od obveznih in 100% od neobveznih občinskih doklad na kmečko dohodnino. Občinam bodo ostala tudi sredstva občinskih doklad na dohodnino od samostojnih poklčev in premoženja, prometni davek od vina in

žganja, vse občinske takse, davek na dediščine in darila, dohodki občinskih uradov in ustanov ter vsi ostali občinski dohodki. I. A.

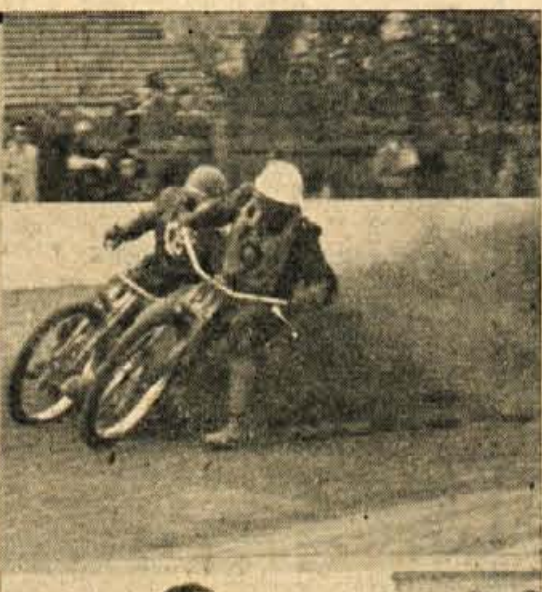

Beginje, 5. maja. — Danes dopoldne je bila v Begunjah proslava krajevnega praznika. Prebivalstvo se je udeležilo odkritja spominskih obeležij na širih krajih. — Na grobišču padlih pa je spregovoril IVAN BERTONCELJ-JOHAN.

Z MEDNARODNIH MOTO DIRK V SPEEDWAY VOZNI

Lojalni publikli se je zahvalili za pozornost vodja poljske ekipe (levo zgoraj). — Drznost in junaštvo - po ključni odlički vozačev (desno zgoraj). — Zlat, srebrn in zelen lorvorjev venec za zmagovalce. Brez dvoma so jih zaslužili! (desno spodaj)

naš razgovor

„MOJA STRAST - MOTOR IN HITROSTI!“

O gostih iz Poljske — motoristih, ki so se udeležili v soboto in včeraj mednarodnih speedway dirk v Kranju, je bilo doslej le malo slišati. Glas o teh drznih in neustrašenih vozačih, ki so tokrat prvič v Jugoslaviji, je prišel že iz Crikvenice, kjer so pred dnevi pobrali vse lavorike.

Teško bi bilo med njimi — v Kranju jih je prišlo osem — izbrati najboljšega. Toda kljub temu je med najboljšimi najboljši, vsaj tako trdijo strokovnjaki, štiriindvajsetletni Marian Kaiser.

»Od kdaj tekmuje?« je bilo prvo vprašanje, ki sem mu ga zastavil.

»Ze pet let vozim na dirkah,« je odgovoril.

»Simpatični Kaiser je član Centralnega varšavskega moto kluba, kjer je med drugim okoli dvajset njemu podobnih, neustrašenih dirkačev.

»Je moto šport v vaši domovini razvit?«

»Precej! Saj je v vsej Poljski čez dve sto posebnih registriranih vozačev.«

Marian Kaiser in njegovi tovaršiji so tokrat prvič v Jugoslaviji. O stezi v Crikvenici so se pohvalno izrazili. Dejali so, da jim je v Jugoslaviji všeč in da bodo, če bodo le povabljeni, še večkrat

prispeli k nam.

»Kaj ste po poklicu?« sem ga nato še vprašal.

»Mehanič,« je odgovoril.

Da je tovrsten šport vsekakor tvegana zadeva, dokazuje tudi dokaj velika in globoka brazgotina, ki jo ima Kaiser na čelu. Bržkone ni šlo na dirkah zmeraj gladko.

Ko sem na prstancu njegove desne roke še zagledal poročni prstan, sem mu zastavil še malce intimno vprašanje:

»Ste poročeni?«

»Da. Ze leto dni!«

»Zena je bržkone vedno v strahu za vas, mar ne?«

»Seveda! Toda, kaj hočete, navaditi se je morala!«

Mladi Kaiser je bil v Crikvenici prvi. Ta isti podvig je ponovil v Kranju, čeprav je s svojo drzno vožnjo in občudovanja vredno borbenostjo navdušil okoli 3000 gledalcev in žel splošno priznanje.

Ni nobenega dvoma, da si želimo njega in tovaršije še večkrat videti na dirkališni stezi. I. A.

TE DNI PO SVETU

△ Vlada Združenih držav Amerike je ponudila Poljski še višjo pomoč: 95 milijonov dolarjev, torej za 20 milijonov več, kot je ponudila pred tedni.

△ Umrli je ameriški »lovec na čarovnice«, republikanski senator McCarthy.

△ Prvega maja so vojaške enote srednjeameriške države Honduras zavzele mesto Moceoron blizu meje med Hondurasom in Nicarago. Mesto leži na ozemlju, katerega si lastita obe državi. Po nepotrjenih poročilih je glavni vzrok spora med obema srednjeameriškim republikama okoliščina, da so na spornem območju ozemlju odkrili petroleje. Dva dni po vdoru honduraskih čet je Nicaragua mobilizirala, Honduras pa je poklical pod orožje prostovoljce. Čeprav sta obe državi v vojni pripravljenosti, je trenutno na spornem območju mirno, če izvzamemo manjše napade nikaraguanskih letal na hondurasko kraje in obmejne prasko. V Honduras je prispela anketa komisija Ameriške lige (organizacije ameriških držav, katere član so tudi ZDA), ki naj raziše spor in ga mirno poravnata.

△ V sicilskem rudniku blizu Caltanissete se je sesula zemlja. 18 rudarjev so odkopali, 12 pa jih je ostalo pod zemljo in si še prizadevajo, da bi jih rešili.

△ Po poročilih sirskega radia bodo pred jordanjska nagla vojaška sodišča, ustanovljena z ukazom jordanjskega kralja Husaina, v teh dneh postavili okrog 100 ljudi. V Jordaniji se nadaljujejo aretacije nasprotnikov sedanjega režima.

△ V glavnem mestu Madžarske, v Budimpešti, so po objavljenih poročilih doslej popravili skoraj 13.000 izmed 15.000 stanovanj, poškodovanih med oktobrskimi dogodki. Potem, ko je bila v Budimpešti pred dvema tednoma odpravljena policijska ura, se življenje počasi vrača v stari tok. Restavracije, bari in kinematografi ter športna igrišča so vedno polni obiskovalcev. O oktobrskih dogodkih pa ljudje raje molčijo, čeprav Madžari drugače niso molčeč narod...

△ Predsednik sovjetske vlade Bulganin je izjavil skupini ameriških novinarov, da imata SZ in ZDA različen način življenja in različne probleme, ampak, če se nam bo posrečilo doseči boljše razumevanje, bomo lahko zgradili boljši svet.

△ Večraj je na Reko priplula jugoslovanska ladja »Proleterka«, ki je pripeljala v domovino delovjakov jugoslovanskega odreda v okviru varnostnih sil Združenih narodov v Egiptu. Ob odhodu jugoslovanskih vojakov iz Egipta se je od njih poslovil tudi poveljnik varnostnih sil OZN general Burns, ki je naše vojake zelo pohvalil. »Proleterka« je ob enem odpeljala v Egipt zameno za naše čete, ki so se vrnilo v domovino.

△ Vodja francoskih radikalnih socialistov Mendes-France je ostro kritiziral celotno politiko francoske vlade in dejal, da je prva naloga vlade, doseči mir v Alžiru, da bi si Francija lahko opomogla.

V splošnem nestalno s pogostimi padavinami in nevihtami. Izboljšanje vremena sredi tedna in ob zaključku tedna.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROCNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

17. ŽRTEV ČASTI

Prve pomladanske dni letos sem jo po dolgem času spet srečala. Spomnila sem se njene nič kaj vesele zgodbe. V očeh sem ji brala, da njena zgodba ni še nič lepša, da njeni zgodbi, njenemu življenju, še vedno botruje trpljenje. Kaj hočeš reči drugega ob bežnem srečanju kot — saj nisi edina.

Da, ni edina. Vendar je v njeni zgodbi le nekaj posebnega...

Martina je bila mlada, neizkušena, poštena, vendar se je počutila v življenju precej samo. Prijateljic ni imela, staršev in bratov tudi ne. Zato si je še bolj želela, tihe in tople besede. Vse bi žrtvovala zanjo, vse kar je imela. Zelela si je, da bi tudi ona lahko nekoga odkrilo ljubila kot brata, da bi nekdo tudi njo ljubil kot mati.

In srečala je njega, ki je znal lepo in dosti govoriti, ki je znal prepečevati in sprejemati ljubezen. Martina je bila srečna in v tej sreči toliko zaslepljena, da ni vedela, da daje več kot sprejema. Kako naj bi, saj je bil on prvi, ki se je navezala nanj, ga spoštovala in ljubila. Hodila sta na izlete, zabave, v kino, kamorkoli je predlagal. Martina ni odklonila. Uživala je v njegovi bližini...

Minilo je leto. Pomlad je prinesla Martini novih načrtov in pričakovanj. Vendar je ostajala v lepih spomladanskih dneh vedno bolj sama. On je odhajal na izlete s prijatelji, kadar si je želela z njim, se je izgovarjal:

»Šla bova drugič, sama... Saj veš, ne moreš z nami... Smo zaključena družba... Res ne moreš, zaradi njih ne moreš...«

Njegovi prijatelji so poznali Martino in ona je bila rada z njimi, že zaradi tega, ker so bili njegovi prijatelji.

Martina sicer ni bila lepa, toda njena preprostost ji je dajala posebno lepoto. On je bil v podjetju vodilni uslužbenec, ona pa le administrativka v obratu manjšega podjetja. Zdelo se mu je, da je ona premlada zanj. Hotel je dekleta — lepega, moderno oblečenega, zato se je začel Martine izogibati.

»Veš, ne moreš z menoj... Nočem, da te vidijo z menoj... Zaradi moje časti ne moreš...«

Martina je odšla. Tudi ona je imela svojo čast, vpraševala pa se je, kako lahko on govori o časti, če ne čuti, da se prav vsak človek, tudi ona, bori za svojo čast. In vendar ga je še vedno čakala, čakala ga je do druge pomladi. Saj zaradi nje vendar ne more trpeti njegova čast. Skušala mu je no razložiti in se pogovoriti z njim.

Zatrjeval ji je, da jo ima sicer rad, celo zelo rad, in če ga ima tudi ona tako rada, naj zapusti ta kraj, kraj svoje in njegove mladosti. Kje je bila njegova čast, da je mogel reči kaj takega.

In Martina je zaradi njegove časti vzela kovček in odšla, daleč proč iz kraja, kjer živi on in kjer je dolgo živela tudi sama.

Ni se mu javila, zaradi njegove časti se mu ni javila, zaradi njegove časti mu ni niti pisala, zaradi njegove časti živi že tri leta proč od svojega prvega doma, daleč od svojih sanj in mladosti; zaradi njegove časti trpi in kdo ve, če slednjič prav zaradi njegove časti ne bo pozabila na svojo čast...

LJUDJE IN DOGODKI
NOVI SOVJETSKI PREDLOG

Obilnemu arhivu razorožitvenega pododpora se je te dni pridružil nov, zajeten dokument: spomenica sovjetske vlade o izvedbi delnih ukrepov na področju razorožitve in načrt deklaracije o ukrepih za krepitev svetovnega miru in mednarodne varnosti. Oba ta dokumenta je sovjetski delegat Zorin dostavil pododboru OZN za razorožitve, ki zdaj zaseda v Londonu.

Predlogov pravzaprav že dozdaj ni primanjkovalo, pač pa je bilo bolj čutili pomanjkanje dobre volje, da bi te predloge uresničili, da bi vsaj stične točke spravili na skupni imenovalec in se sporazumeli v tem, v čemer se vsi strinjajo. Dasi vsaka država znatno čuti težo oboroževalnega bremena in se želi olajšati od vedno tesnejše zapelega pasu, vendar ni bilo dozdaj opaziti pravih, resnično iskrenih naporov, da bi želeno razorožitve tudi dosegli. Glavni vzrok za to je medsebojno nezaupanje. Vsaka stran bi rada videla, da bi se razorožila le druga, nasprotna stran, da bi iz take »razorožitve« sama izšla močnejša. Vsi dosednji predlogi so bili formulirani prav v tem smislu in s tem omejenim, blokovskim ciljem. Vsak tak nadaljnji predlog je zato tudi odveč in docela nekoristen za

plodni iztek maratonskih razorožitvenih razgovorov.

Vendar tega ne bi mogli splošno dejati za najnovejši sovjetski predlog. Poleg tega, da najnovejša sovjetska spomenica zajema nekatere že znane predloge, uvaja tudi nove, ki jih lahko ocenimo kot delno popuščanje Zahodu. Tu gre predvsem za tako imenovane cone za mednarodno nadzorstvo, za »zračno inspekcijo«. Poljski časopis »Tribuna ludu« je ob tem zapisal: »Težko je verjeti, da tako važna koncesija ne bo pozitivno vplivala v bližnji prihodnosti na odločitve ameriške vlade. Po koncesiji z ene strani bi morala slediti koncesija z druge. Tako bi lahko hitro dosegli sporazum, kar bi ustvarilo novo in ugodnejše vzdušje v mednarodnih odnosih.«

Sovjetska vlada je namreč s tem predlogom znatno popustila doslej naravnost trmastim zahtevam zahodnih držav, zlasti ZDA o zračnem nadzorstvu o »fotografiranju iz zraka«. Toda na Zahodu nisto tako ugodno sprejeli tega sovjetskega predloga. Trdijo namreč, da sovjetska cona obsega le Sibirijo, medtem ko naj bi ameriška cona zajemala vso zahodno obalo, najbolj razviti predel ZDA. Newyorški »Daily News« je zato posmehljivo zapisal: »... za en pogled na sovjetska drsališča, bi mi morali v zamenjavo pokazati sovjetom največji del naših vojnihi naprav — naše pomorske naprave na zahodni obali, tovarne letal, atomska središča v Nevada in Idaho-u, naše poskusne poligone za izstrelke v New Mexico itd.«

Vsekakor bi se dalo o sovjetskem predlogu razpravljati. Toda važnejše, kot sam določeni predlog in meje con, je duh predloga, pripravljenost sovjetske vlade na popuščanje in na določeno sporazumevanje o tej točki.

Francoski delegat Jules Moch je zato upravičeno pripomnil, da se z Zorinovi (sovjetski delegat v pododboru za razorožitve) predlogi »odpirajo vrata« za nadaljnja pogajanja. Londonski časopis »Times« pa je mnenja, da je »dosti točk, kjer se sovjetska in zahodna stališča stikajo in vsakdo zato lahko upa, da se bo s potrpežljivimi razgovori število teh točk še povečalo.«

Napak bi bilo namreč odkloniti vsako popuščanje nasprotne strani ter si jo tolmačiti samo na dva načina: ali kot slabost nasprotnika ali pa kot njegovo propagandno potezo. Nedvomno

je res, da je v preteklosti bilo dosti poskusov, da bi vsak predlog izkoristili kot ceneni propagandni efekt. Morda tudi najnovejše poteze te ali one diplomacije niso brez tega prilastka. Toda zavrniti vsako pobudo zgolj zato, ker naj bi bila propagandistična, bi bilo isto kot z vodo iz kopalne kadi vreči tudi otroka. Mar ni najboljši način, da se razkrinka nasprotnikova »propagandistična« poteza prav ta, da resno upoštevamo njegove predloge in, ko je treba preiti od besed k dejanjem, zgrabiti ga za besedo?

Sovjetski predlog daje za tako preizkušeno iskrenosti dovolj možnosti. Vse točke, ki jih predlaga, so zelo otipljive in prijemljive in bi vsako izigravanje ene od njih lahko zelo nazorno potrdilo resničnost ali lažnost iskrenosti sovjetskega stališča. To velja tako za predlog o zmanjšanju oboroženih sil, o znižanju proračunskih kdankov v vojne namene, o mednarodnem nadzorstvu, kakor tudi o prepovedi uporabe jedrskega orožja in prenehanju jedrskih poskusnih eksplozij. Prilika je spet tu.

Za mir in varnost v svetu pa ne bi smeli opustiti niti najmanjše priložnosti!

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

KRANJ V ARHIVSKEM TEDNU

V okviru arhivskega tedna je bila v soboto, 4. maja, odprta v Prešernovem muzeju v Kranju razstava s naslovom »Življenje in delo dr. Franceta Prešerna«. Smotno urejeno razstavo tvorijo foto-kopije dokumentov, in sicer od vpisa rojstva Franceta Prešerna v rojstno knjigo župnije Breznica 8. decembra 1800 do pesnikove zapuščinske listine ob smrti 9. marca 1849. — V drugem delu razstave pa so zajeti dokumenti, ki osvetljujejo nekatere drobce iz njegovega pesniškega delovanja. Razstavo, ki bo odprta do 12. maja, prireja Državni arhiv LRS, Narodna in univerzitetna knjižnica in Ljubljani ter Prešernov muzej v Kranju.

ATLETSKI MITING V KRANJU

Kranj, 5. maja. Danes je AK »Triglav« priredil atletske miting hkrati s prvim kolom moštvenega prvenstva mlajših mladincev. Slabo vreme je oviralo tekmovalce, da bi dosegli boljše rezultate.

REZULTATI mladinci: 100 m Popilka 12,7; 300 m Nograšek 45,7; 1000 m Gantar 2:06,7; 4 x 100 m: Triglav I 55,8, Triglav II 59,2; skok v višino: Stanovnik 145 cm; skok v daljino: Klepec

495 cm; krogla (5 kg): Hafner 12,63 m; disk (1,5 kg): Stružnik 27,37 m.

Člani: 100 m: Zupan 12,1; 200 metrov: Zupan 24,9; daljina: Velikinja 554 cm; 800 m: Kordež 2:09,4.

Članice: krogla: Koder 7,29 m; daljina: Pelko 389 cm; 600 m: Koder 2:07,6.

Mladinke: 60 m: Vidmar 9,5. S. L.

JAVORNIŠKI STRELCI NAJBOLJŠI NA GORENJSKEM

Kranj, 5. maja. Danes je bilo na Primorskem okrajno pionirsko strelsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo 50 najboljših pionirjev in pionirk iz vse Gorenjske. Tekmovali so z različnimi puškami od 150 možnih krogov v vseh treh položajih za prvenstvo družin in posameznikov.

REZULTATI — ekipno: 1. Javornik 634 krogov; 2. Jesenice 555 krogov; 3. Primskovo 509 krogov. Posamezniki: Matevž Kalan 133 krogov; Janez Otrin 132 krogov; Peter Škrinjar 128 krogov, vsi trije Javornik.

Deset prvoplasiranih tekmovalcev se je uvrstilo za republikansko strelsko prvenstvo, ki bo dne 16. maja v Ljubljani.

NOGOMET UNIVERZA : TEHNIKA 4:3 (2:2)

KAMNIK : MENGEŠ 1:1 (1:0)

Kamničani so v soboto na svojem terenu zaigrali proti Mengešu mnogo bolje kot v dosedanjih tekмах in so bili v premoči. Mengešani so izenačili s enajstmetrovke. Z.

MOTORIST JE ZAVOZIL V TOVORNJAK

Dne 3. maja ob 17.30 uri je na križišču pred gasilskim domom v Radovljici pripeljal iz stranske ulice motorist Franc Zupančič in se z motorjem JAWA zaletel v tovorni avtomobil, last Kmetijske zadruge Radovljica. Motorist, ki je zakrivil nesrečo, je dobil lažje telesne poškodbe.

Z NOŽEM GA JE ZABODEL

V petek, 3. maja popoldne je Ivan Sebnjanč, kurjač v bolnišnici Jesenice, z nožem zabodel v prani koš Jameza Vantnerja, električarja v isti ustanovi. V jedilnici sta se sprla in vjneni Sebnjanč je Vantnerja težko poškodoval.

SLAVJE NA KOLOVCU

Nad 2000 ljudi le se je v soboto udeležilo na Kolovcu odkritja spominske plošče na obnovljeni partizanski bolnišnici, ki je bila pred štirinajstimi leti po izdajstvu uničena. Slavja so se udeležili vsi prvoborci in preživeli ranjenci, govoril pa je poslanec Tomo Brejc. Z.

GORENJSKA JE PRAZNIKA

1. maj so vse gorenjske občine pričakale v zastavah in zelenju. V hrilih so na večer pred praznikom zagoreli številni kresovi. Delovni kolektivi so imeli proslave v svojih podjetjih že v ponedeljek. V terek zvečer so prebivalci v vseh večjih krajih udeležili slavnostnih akademij. Na Jesenicah so na občinskem ljudskem odboru podelili 22 odlikovanj najzaslužnejšim delavcem Zelezarne. Pevska društva Svoboda so še tisti večer priredila slavnostni koncert. Tudi v Radovljici, Kranju, Kamniku in Škofji Loki so slovesno pričakali Praznik dela.

naša kronika

V ZELEZARNI SO IZVOLILI NOVE SAMOUPRAVNE ORGANE

V novem centralnem delavskem svetu Zelezarne je 67 članov, med njimi 58 komunistov. Mladince sta zastopana le 2, žena pa samo ena. V grupnih delavskih svetih je 143 članov, med njimi 100 članov ZK. 19 mladincev in 5 žena. Letošnje volitve so bile dobro pripravljene in v novih organih samoupravljanja so najboljši člani kolektiva. U.

V. SEZONSKA GOSPODARSKA RAZSTAVA NA BLEDU

V terek so odprli na Bledu stalno sezonsko gospodarsko razstavo, ki je letos že peta po vrsti. Ta vsakoletna gospodarska prireditve na Bledu, ki ima namen seznanjati predvsem inozemske goste z uspehi in zmogljivostmi našega gospodarstva, bo prav gotovo tudi letos dosegla svoj namen, saj prihaja v turistični sezoni v našo državo čedalje več tudi poslovnih ljudi. I. A.

HOTEL TRIGLAV SPET ODPRT

Preteklo soboto so v Mojstrani ponovno odprli hotel Triglav. Gostišče ima resnično smolo. Prehajalo je iz rok v roke in se končno znašlo v Hkvidaciji. Po večmesečnem počitku so ga zdaj znova odprli, upamo, da tokrat bolj srečno in za dalj časa. Mojstrana ima primerno prostore za družabne prireditve prav v tem hotelu, razen tega pa je v poslopu tudi precejšnje število tujskih sob. S.

PREMALO ZANIPANJA ZA VZGOJNA VPRAŠANJA V KAMNIKU

Društvo prijateljev mladine Maršala Tita v Kamniku je na letnem občnem zboru po poročilu predsednice Duše Lahove pretresalo vprašanja mladinske vzgoje. Zborovalci so predvsem poudarjali premajhno sodelovanje z ostalimi društvi, vzgojnimi ustanovami in Občinskim ljudskim odborom. Tudi mladinska organizacija se bo morala bolj zanimati za vzgojna vprašanja, razen tega pa bi bilo treba ustanoviti še pionirski starešinski svet. Z.

PLENUM SZDL NA BLEDU

Republiki je bil na Bledu razširjen plenum SZDL za Blejsko občino. Navzoči so bili člani krajevnih odborov SZDL, zastopniki raznih organizacij in društev. Plenum je pozdravil tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL Kranj tovariš Franc Popit.

Vse vaške in terenske organizacije SZDL občine Bled imajo 4333 članov ali 70% vseh volivcev. Vse organizacije pa ne posvečajo dovolj skrbi sprejemanju novih članov. Medtem ko ima terenski odbor Grad vključenih 85% volivcev, jih je v Zelečah le 55%, v Zagorci pa 60%. V razne organe samoupravljanja je vključenih 826 članov ali 13% vseh volivcev v občini. Na plenumu so razpravljali še o realizaciji občinskega proračuna za leto 1956 in o družbenem planu za letošnje leto, o delu mladinske organizacije, o gasilskih društvih, Društvu prijateljev mladine in drugih zadevah. -jb

gorenjski obveščevalcec

MALI OGLASI

Prodaj ali zamenjam takoj vseljivo stanovanjsko hišo v Drulovski pri Kranju. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodaj travnik v bližini Kranja. Poizve se v Kranju, Cankarjeva 3.

Trgovsko podjetje »Kurivo«, Kranj, telefon 192 obvešča cenjene potrošnike, da razprodaja fizičlove in palice za paradižnike po znižanih cenah — komad po 7 in 5 din. — Poslužite se ugodnosti.

Prodaj zadržljivo parcelo v Kranju. — Cankarjeva 18, Kranj.

Prodaj kravo 7 mesecev brejo s 5 litri mleka na dan. Naslov v oglašnem oddelku.

Ugodno prodaj skoraj novo motorno kolo 42 cm. — Siferer Franc, Zabnica 55.

Prodaj 4-letnega, srednje težkega, črnega konja ali zamenjam za vola.

Sprejem zidarja. — Bidovec Miran, zidar, mojster, Huje 3 — Kranj.

Dekle vajena kmečkih del dob stanovanje in hrano v bližini Kranja. Prodaj lucerno in slamo. Naslov v oglašnem oddelku.

Preključem za nereshično kar sem govorila o Apničar Marinki iz Senčurja. — Podjet Milka.

Preključem št. bloka 32954 izdanega v Komisijijski trgovini Kranj dne 2. II. 1957. — Močnik Ivanka.

Prodaj motorno kolo DKW 350 cm v brezhibnem stanju. — Informacije pri Lužan Jožetu, Labore 16, Kranj.

Hrano in stanovanje nudim eni ali dvema dekletoma, ki bi v prostem času pomagali na kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku.

KINO

KINO »RADIO« JESENICE
6. in 7. maja, ameriški film »BALADA O ČRNEM ZLATU«, ob 18. in 20. uri.
8. in 9. maja, francoski film »OČKA, MAMICA, SLUZKINJA IN JAZ«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE
7. maja, italijanski film »PREPOVEDANE ZVEZE«, ob 13. in 20. uri.
9. maja, ameriški film »BALADA O ČRNEM ZLATU«, ob 18. in 20. uri.

KINO ŽIROVNICA

8. maja, italijanski film »PREPOVEDANE ZVEZE«.
KINO DOVJE MOJSTRANA
8. maja, ameriški film »BALADA O ČRNEM ZLATU«.
KINO RADOVLJICA
7. in 8. maja, sovjetski film »PEDAGOSKA POEMA«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30. in 20. uri.

KINO BLED

6. maja, amer. barvni kavbojski film »BOBNI PREKO REKE«. Od 7. do 9. maja, franc.-ital. film »THERESE RAQUIN«.

GLEDALISCE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Torek, 7. maja ob 16. in 20. uri GOSTOVANJE v Zdravilišču Golnik, Alojz Remec: »MAGDA«.

OBJAVE

Obveščamo vse starše otrok na območju ObLO Jesenice, da se bo vršilo cepljenje proti davici in kozam v sledečih dnevih in kraju:

Jesenice, Zdravstveni dom — 6. 5. od 8.—12. ure in od 14.—17. ure, druga tuj. 2. 6. ob istem času.
Rateče, šola — 7. 5. od 15.30 do 16. ure in druga tuj. 4. 6. ob istem času.
Žirovnica, šola — 8. 5. od 15. do 16. ure in 5. 6. od 15.—16. ure.
Kranjska gora, šola — 8. 5. od 15.—16. ure in 5. 6. od 15. do 16. ure.
Javornik — Kor. Bela, šola — 8. 5. od 8.—13. ure in 5. 6. od 8.—13. ure.
Martuljek, šola — 9. 5. od 15. do 16. ure in 5. 6. od 15. do 16. ure.
Mojstrana-Dovje, šola — 10. 5. od 15.—16. ure in 7. 6. od 15. do 16. ure.
Blejska Dobrava, šola — 10. 5. od 15.—17. ure in 7. 6. od 15. do 17. ure.
Hrušica, šola — 11. 5. od 14.—15. ure in 8. 6. od 14.—15. ure.
Planina, šola — 11. 5. od 15.—16. ure in 8. 6. od 15.—16. ure.
Cepljenje je obvezno za vse otroke, rojene v letu 1955 in 1956 in za one, kateri lansko leto iz katerega koli vzroka niso prejeli injekcije. Prav tako je cepljenje obvezno za otroke kateri so prišli v letošnjem šolskem letu hoditi v 1. razred osnovne šole.

Zdravstveni dom, Jesenice
Sanitarno-epidemiološki odd.

OBVESTILO

Obveščamo, da se vrši vsakoletno obvezno cepljenje dojenčkov in predšolskih otrok obilne Kranj proti kozam, davici in tetanusu po naslednjem razporedu:

V otroškem dispanzerju v Kranju, Poljska pot:

I. cepljenje: 7. maja ob 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klane, Struževo, Zlato polje — 8. maja ob 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Čirče, Gorenja Sava, Gorenje — 14. maja ob 8. do 10. ure: zamudniki vseh terenov.
II. cepljenje 4. junija ob 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klane, Struževo, Zlato polje — 5. junija ob 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Čirče, Gorenja Sava, Gorenje — 11. junija ob 8. do 10. ure: zamudniki vseh terenov.

V otroški ambulanti Stražišče:

I. cepljenje 9. maja ob 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;
II. cepljenje 6. junija ob 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;

V osnovni šoli Jezerško:

I. cepljenje 7. maja ob 14. uri: Zg. Jezerško in Sp. Jezerško;
II. cepljenje 4. jun. ob 14. uri: Zg. Jezerško in Sp. Jezerško;

V ambulanti Kamnelom Kokra, Fužine:

I. cepljenje 7. maja ob 15. uri: Zg. Kokra (del);
II. cepljenje 4. jun. ob 15. uri: Zg. Kokra (del);

V ambulanti Kamnelom Kokra

I. cepljenje 7. maja ob 16. uri: Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);
II. cepljenje 4. jun. ob 16. uri: Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);

V osnovni šoli Senčur:

I. cepljenje 7. maja ob 9. uri: Senčur, Srednja vas;
II. cepljenje: 4. jun. ob 9. uri: Senčur, Srednja vas;

V osnovni šoli Voklo:

I. cepljenje 7. maja ob 11. uri: Voklo, Voglje, Prebačevo, vas Hrastje;
II. cepljenje 4. jun. ob 11. uri: Voklo, Voglje, Prebačevo, vas Hrastje;

V osnovni šoli Trboje:

I. cepljenje 7. maja ob 12. uri: Trboje, Zerjavka;
II. cepljenje 4. jun. ob 12. uri: Trboje, Zerjavka;

V ambulanti Preddvor:

I. cepljenje 8. maja ob 15. uri: Preddvor, Tupaliče, Bela, Bašelj, Hrib, Nova vas, Moše, Počoč, Breg;
II. cepljenje 5. jun. ob 15. uri: Preddvor, Tupaliče, Bela, Bašelj, Hrib, Nova vas, Moše, Počoč, Breg;

V otroškem vrtcu Golnik:

I. cepljenje 9. maja ob 15. uri: Golnik, Novake;
II. cepljenje 6. jun. ob 15. uri: Golnik, Novake;

V osnovni šoli Goriče:

I. cepljenje 9. maja ob 16. uri: Goriče, Zalog, Srednja vas, Lence, Kamnjek;
II. cepljenje 6. jun. ob 16. uri: Goriče, Zalog, Srednja vas, Lence, Kamnjek;

V osnovni šoli Trstenik:

I. cepljenje 9. maja ob 17. uri: Trstenik, Tenetiše, Pangeršica, Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Zablje;
II. cepljenje 6. jun. ob 17. uri: Trstenik, Tenetiše, Pangeršica, Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Zablje;

V Zadržnem domu Visoko:

I. cepljenje 10. maja ob 9. uri: Visoko, Milje, Luže;
II. cepljenje 7. jun. ob 9. uri: Visoko, Milje, Luže;

V osnovni šoli Predoslje:

I. cepljenje 10. maja ob 10. uri: Predoslje, Suha, Orehovlje, Britof, Brdo;
II. cepljenje 7. jun. ob 10. uri: Predoslje, Suha, Orehovlje, Britof, Brdo;

V Zadržnem domu Kokrica:

I. cepljenje 10. maja ob 12. uri: Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bobovk, Srakovlje, Ilovka;
II. cepljenje 7. jun. ob 12. uri: Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bobovk, Srakovlje, Ilovka;

V osnovni šoli Podbrezje:

I. cepljenje 10. maja ob 12. uri: Podbrezje, Srednja vas, Lence, Kamnjek;
II. cepljenje 6. jun. ob 12. uri: Podbrezje, Srednja vas, Lence, Kamnjek;

V dneh cepljenja v otroškem dispanzerju Kranj ne bo ordinacije oz. posvetovalnice.

Zdravstveni dom Kranj.

NOGOMET

PRIČAKOVAN PORAZ

KRIM : MLADOST 6:1 (4:0)
Ljubljana, 5. maja. — Tekma ljubljansko-primorske lige. Gledalcev 500. Vreme: deževno. Teren ugoden. Strelci: Valjavec v 6. min., Marjanovič v 31. in 82. Hočevar v 37. min., Posedi (avtogol) v 43. min. Kastelic v 63. minuti za Krim, in Jocif v 75. minuti za Mladost. Sodnik: Janžič.

Današnja tekma verjetno ni navdušila nihč enega izmed gledalcev na Krimovem igrišču. Prikazani nogomet je bil slab, posebno še v drugem polčasu. Igra v prvem delu je bila še nekoliko živahna, medtem ko je bil Krim v drugem polčasu očitno zadovoljen z rezultatom

in se njegovi igralci niso več borili, da bi rezultat povečali. Doseženi golji so bili podpovprečni. Večinoma jih je zakrivila obramba Mladosti, ki je bila danes izredno slaba. Edini lepi gol je dosegel Jocif.

NAMIZNI TENIS

ČESEN IN TERAN SI DELITA NASLOV PRVAKA KRANJA

Za dvomajsto prvenstvo Kranja v namiznem tenisu, ki je bilo preteklo soboto in nedeljo v Kranju, je po eni strani značilno, da udeležba ni bila toliko kot zadnja leta, saj smo bili navajeni na 100 in več igralcev, letos pa samo nekaj čez 40. Bilo pa je precej lepih iger, ki so bile tudi na primerni kvalitetni stopnji. Letos se je zgodilo prvič, da smo dobili v najvažnejši disciplini, to je med moškimi A posamezno kar dva prvaka. Za Česna je to kar precejšen uspeh, kar pa ne moremo trditi za Terana, ki je veljal za favorita. Hlebš je razočaral, Ahačič pa se je moral zadovoljiti samo s četrim mestom. Za največje presenečenje pa je poskrbel Marušič, ki je v prvem kolu izločil Zezino. — Pri ženskah je dala precej dobro igro Stare-Bogatajeva, ki je po zmagi nad Teranovo zasedla drugo mesto.

Tehnični rezultati: moški A
posamezno (20) 1.-2. Teran in Česen 4 zmage (količnik 8:3); 3. Plut 4 zmage (8:4); 4. Ahačič 2 zmagi; 5. Hlebš 1 zmaga; 6. Rebolj brez zmage. — **Moški B** posamezno (16) polfinale: Todorovič-Ješe 2:0; Kranjc-Rogač 2:1; finale: Todorovič-Kranjc 2:0. — **Zenske posamezno** (8) polfinale: Stare-Teran 2:0; Plut-Jernejčič 2:0; finale: Plut-Bogataj 2:1. — **Mladinci posamezno** (16) polfinale: Teran-Dolenc 2:0; Zezina-Kovačič 2:0; finale: Teran-Zezina 2:0. — **Mladinke posamezno** (8) polfinale: Plut-Knap 2:0; Jernejčič-Lampret 2:0; finale: Plut-Jernejčič 2:0. — **Pionirji posamezno** (10): Ramovš-Tome II 2:0; Janškovec-Freih 2:1; Ramovš-Janškovec 2:0. — **Pionirke posamezno** (7): Jernejčič-Kušar 2:1; Knap-Vencelj 2:0; Jernejčič-Lampret-Jernejčič : Teran-Plut 2:1. — **Mladinci dvojice** (4): Teran-Zezina : Kovačič-Dolenc 2:0.

Zadnji športni rezultati

GRČIJA : JUGOSLAVIJA 0:0
JUGOSLAVIJA B : BOLGARIJA B 2:0 (0:0)

I. conska liga
Odred : Jadran 4:0
Trešnjevka : Šibenik 3:1
Split : Metalac 3:0
Turbina : Ljubljana 2:2
Reka : Tekstilac 3:1

Ljubljansko-primorska liga
Nova Gorica : Slovan 4:0
Izola : Tržič 1:1

VPRAŠANJE, o katerem še nismo dosti razmišljali

Nekaterim se bo bržkone čudno zdelo, da športna dejavnost povečuje delovno storilnost posameznikov, pa tudi celotne gospodarske organizacije ali podjetja. K sreči so ljudje, ki za športno udejstvovanje nimajo kdo ve koliko razumevanja in tudi poprej zastavljeni trditvi ne verjamejo, v manjšini.

Šport ni samemu sebi namen. To je prav gotovo. Posamezniki, ki goje športno dejavnost, imajo sicer v prvi vrsti sami korist od njega, brez dvoma pa se kaže ugoden vpliv športnega udejstvovanja tudi za skupnost.

Morda bi kazalo pobudo Tovarne nogavic »Polzela« v tem oziru s pridom oživiti tudi na Gorenjskem.

Med odmori posamezne delovne izmene so se delavci tovarne »Polzela« običajno razkropili po igrišču za odbojko. V četrtrem odmoru so se sprostil v igri. Ker pa je bilo četrta ure za igro komaj dovolj, je sedaj vodstvo tovarne sklenilo podaljšati odmor še za četrta ure. Uredili pa so še nekaj igrišč, tako da je sedaj na njih v odmoru pravi živžav.

Kljub podaljšanemu odmoru (na pol ure) pa delovna storilnost v podjetju ni padla, marveč je ostala na isti ravni!

Pokazalo se je torej, da sproščenost v športni igri ne okrepi le telo, marveč tudi duha. Odtegnute misli od strojev in tovarniških zidov ugodno vpliva na delavce, tako da se po igri še v večjo vneemo lotijo svojega dela.

Se mar kaj takega ne bi dalo preizkusiti tudi na Gorenjskem? — Ze sedaj imamo v nekaterih tovarnah dokaj močne športne kolektive (Iskras itd.). Toda v teh tovarniških športnih društvih se ukvarja s športom le manjšina, bolj ali manj aktivnih športnikov.

Med odmorom pa bi lahko zlasti v manjših podjetjih — pa tudi v večjih — kjer bi imeli za to ustrezen prostor, uredili bodisi igrišče za odbojko, mali roketni ipd., kjer bi se tudi drugi člani kolektiva bavili s športom, ki ga sicer redno ne goje.

Preizkusiti bi bilo treba to novost. Če bi se tudi v tovarnah na Gorenjskem obnesla, bi imeli od tega brez dvoma dvojno korist: delovno storilnost v podjetjih bi povečali, hkrati pa bi v vrste aktivnih športnikov prav gotovo pridobili marsikaterega novega člana. I. A.

KRANJSKO GRADBENO PODJETJE KRANJ sprejme v službo:

ŠEFA GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORJA pogoj: ekonomska fakulteta
FINANČNEGA KNJIGOVODJO — saldokontista-kopogoj: fakturist-ka

BLAGAJNIKA

pogoj: dokončana srednja šola ali večletna praksa
Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

KRANJSKO GRADBENO PODJETJE Kranj

Komisija za volitve in imenovanja Občinskega ljudskega odbora Kranj

RAZPISUJE SLEDECA DELOVNA MESTA

v upravi občine:
1 PRAVNIKA
1 ARHITEKTA - URBANISTA
1 REFERENTA ZA STANOVANJSKE ZADEVE
1 TRZNEGA INSPEKTORJA
STENODAKTILOGRAFE

Pravilno kolekovane prošnje je poslati na Občinski ljudski odbor Kranj, Urad tajnika.
Rok prijave je do 31. maja 1957.

Komisija za volitve in imenovanja ObLO Kranj

TRGOVSKO PODJETJE »STORŽIČ«, KOKRICA sprejme

POSLOVODJO

za prodajalno v Senčurju.
Pogoji: Kvalificiran delavec v trgovski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali 1. VI. 1957.

Delovni kolektiv

PREDILNICE V BEGUNJAH

čestita občanom h krajevnemu prazniku v Begunjah — 4. maja 1957

VELEŽELEZNINA „MERKUR“ KRANJ

sprejme takoj

več ADMINISTRATIVNIH MOČI z znanjem strojepisja
več TRGOVSKIH POMOČNIKOV (tudi iz ostalih strok)
več SKLADIŠČNIH DELAVCEV — vojaščine prostih
več VAJENCEV s 4 razredi srednje šole

Prijave poslati na Upravo podjetja

»MERKUR«, veleželeznina, Kranj

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

Zanimive številke z Gorenjske

35
MILAN MALENSKI KONIC
VIGENEC
ROMAN

Toda že je priletel za njim Nace in kmalu so bili vsi Kamnogoričani pred vrati. Jarem je porinil čez vrata zapah. Kamnogoričani so lezli na sani. Nace si je brisal roko, obrezano od črepin, drugi so ogledovali črnjavke. Bili so precej pobiti, šele, ko so spet sedeli na saneh, so se znova opogumili. Harmonikar je zaigral zbadljivo in fantje so se drli vsevpred:

„Kropa je pa fajn mest',
not' se pride glih po cest',
naj bo mežnar al' pa far,
vsak gre v coklah pred oltar!“

Jarem je hodil po gostilni, pobiral razbito posodo, klel in grozil, da škode ne bo sam trpel. Naznanil bo Kamnogoričane! Ples se je tako lepo začel, pa so naredili zgago! Nekaj previdnejših kovačev se je izgubilo, niso marali biti priče pred sodiščem. Španov Jože je pestoval zvito desnico, pustno obleko je imel vso razcapano, toda še zmeraj je junaki!

„Če bi ne bilo Dominika, jaz bi bil pokazal Stefanu!“ Dominik je odšel, nihče ni vedel, kdaj. Kroparji so začeli zabavljati čezenj.

„Prekleti Zgonc, misli, da bo v Kropi ukazoval!“

„Med gospodarje se šteje!“

„Hinavec je ves, kar ga je!“

„Jaz mu današnjega dne ne bom pozabil,“ je z narejeno moškostjo zatrdil Johan.

Filip Heteri je zavpil:

„Vina gor! Likof mora biti, ker smo Kamnogoričane naklestili!“

„Jaz dam za dva štefana!“ se mu je pridružil Johan, ki je skušal sramoto obrniti v šalo. „Že zato, ker so mi pripeljali nevesto, kamnogoriško postrguljo! Jarem, nosi za mizo!“

Pili so na jezo, dokler ni zunaj zavpilo nekaj našemljenih kovačev, da pravkar nesejo Pusta k pogrebu. Zahrumeli so in hoteli na trg.

Na trgu so najprej srečali gručo otrok, ki so vlekli slamnatega pusta. Zvonili so s kravjimi zvonci in vreščali, da je bil ves kotel poln vpitja. Šele ko je izginil ta sprevod, so naleteli na kovače, ki so nesli pusta iz Perkadarjeve šupe. Štirje kovači so ga držali na ramah. Ko so šli mimo Špana, se je spomnil nekdo, da bi lahko vzeli tudi slamnato nevesto in seme so začele vpiti:

„Dajmo jo, da mu ne bo dolgčas!“

Sneli so s strehe nagačeno ženščino in jo nesli proti mostu. Sprevod je prepeval bilje:

„Danes pokopujemo svetega Pusta,
ki ga ni drugega kot široka usta!“

Druga skupina je odgovarjala:

„Vse življenje je samo jedel in pil,
zdaj bo pa v črni zemlji gnil...“

Na mostu so se ustavili. Pogrebci so se spustili v jok: „Zakaj nas zapuščaš, preljubi Pust? Kaj ti je bilo hudega pri nas? Ali nismo dovolj pojedli in popili na tvoje zdravje? Kaj se ti je zamerilo?“

Mladi Heteri se je zrinil v ospredje. Letos je on hotel peti bilje. Nek kovač je slovesno dvignil liter vina in z njim pokropil Pusta. Filip Heteri je narejeno slovesno zapel:

Na Gorenjskem, to se pravi v kranjskem okraju, je bilo v lanskem letu kar 161 prometnih nezgod, torej vsake 50 ur ena. Vsaka 55. nesreča je zahtevala smrtno žrtev, vsaka tretja težko poškodbo in vsaka druga lahko poškodbo. Škoda, povzročena pri teh nesrečah, znaša približno 15 milijonov dinarjev. Ob tem stalno narašča promet in število motornih vozil. Samo registriranih vozil je vasko leto okrog 150 več — pri tem pa niti niso vštet različni tipi »Mopedov«, kolesa itd.

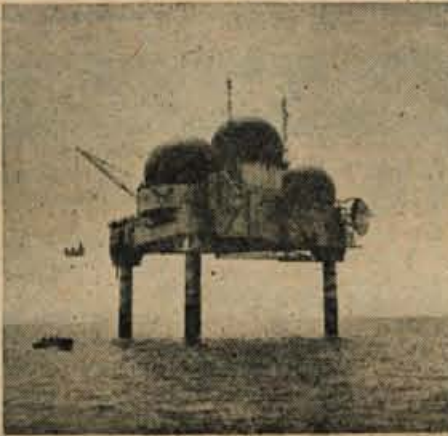
V našem okraju je bilo v lanskem letu 654 raznih veselic. Res je, da je delovnemu človeku zabava potrebna, ampak stremiljenje prirediteljev za čim večjim zaslužkom je marsikatero od teh veselic spremenilo v vse kaj drugega kot v pametno in sproščujočo zabavo.

Požarov je bilo v lanskem letu v

kranjskem okraju 95. Škode so povzročili za 47.377.960 dinarjev. Gasilske enote so s provočasnim posredovanjem obvarovale za 325.310.000 dinarjev družbenega in privatnega imetja. Če primerjamo število požarov iz leta 1956 s številom v letu 1955, ugotovimo, da se je povečalo za 100% in to največ zaradi malomarnosti in zaradi kratkih stikov. V industrijskih podjetjih se je zvišalo število požarov za 750%. V letu 1955 so bili v industriji le 4 požari, v letu 1956 pa jih je bilo 34.

Okrajni in občinski sodniki za prekrške so v letu 1956 obravnavali v upravno-kazenskem postopku 5421 primerov različnih prekrškov, poleg tega pa je bilo še 11486 primerov mandatnega kaznovanja, torej skupaj 16907. Potem takem je bil samo v upravno-kazenskem postopku kaznovan vsak osmi prebivalec kranjskega okraja.

V letu 1956 je bilo v kranjskem okraju 241 primerov mladinskega kriminala, od tega 1151 primerov nameranega pobeга preko meje. Od skupnega števila kaznivih dejanj v letu 1956 zajema mladinski kriminal 12,4%. Vseh kaznivih dejanj je bilo zabeleženih 1946 s skupno 2168 storilci. Največ kaznivih dejanj je bilo zoper zasebno in družbeno premoženje: 38% ali 735 primerov. Sledijo kazniva dejanja zoper življenje in telo — 237 primerov, zoper splošno varnost ljudi in premoženja — 212 primerov, zoper javni red in javni promet — 188 primerov. Kaznivih dejanj kriminala v gospodarstvu je bilo 564 ali 29% vseh kaznivih dejanj v letu 1956. Ob tem se pojavlja tudi vprašanje alkoholizma, saj je bila polovica kaznivih dejanj zoper življenje in telo storjena v pijanosti, prav tako pa tudi tretjina vseh prometnih nesreč.

RADARSKI OTOK

Znao je, da sta obe veliki atomski sili, Združene države Amerike in Sovjetska zveza, vsak hip pripravljene na atomski napad — pripravljene na obrambo in pripravljene na takojšen protinapad. Že več let, skoraj celo desetletje, na vseh koncih sveta noč in dan bdijo stražarji, opremljeni z najmodernejšimi pripravami za odkrivanje letal, ki bi lahko nosila atomsko bombo za nenaden napad. Sovjetska zveza ima razvrščene opazovalne postaje po vsej evrazijski celine, Združene države ameriške pa so morale svoje opazovalnice razvrstiti tudi po Atlantskem oceanu, pred vrati ameriške celine. Že več let dela ob ameriški obali, približno 150 kilometrov od nje, mreža opazovalnic na tako imenovanih radarskih otokih — zdaj pa (ko je gotovo, da so vohunske službe raznih držav odkrile že vse podrobnosti o ustroju teh otokov) so Amerikanci objavili tudi slike teh naprav. — Otok je trikotne oblike in vsaka stranica meri nekaj nad 60 metrov. Na njem so najmodernejši naprave za odkrivanje letal na velike razdalje in pri teh napravah noč in dan bdijo tehniki vojnega letalstva. Koliko velja vsak izmed teh umetnih otokov, tega še niso objavili, gotovo pa je, da teže milijarde...

ZGODOVINSKI IN DRUGI PABERKI

Z GORENJSKE

Tržiška Bistrica in Lomščica sta strnili gorski svet med grebeni Košute v Karavankah, Storžiča in Kriške gore v sistem dveh dolin, ki se je mednje vrnil široki, k Bistrici zložno padajoči hrbet Konjščice. Bistriška struga je imela lažje delo v mehkem karavanskem svetu in se je s svojimi pritoki Košutnikom, Dolžankom, Zalpotokom, Slepim potokom in Stegovnikom globoko zarezala vanj. Dolina je splošno preozka, ohranjene terase pa previseke, da bi se na njih razvila večja selišča. Kraji ob Lomščici pa so zaradi izdatne preprečenosti in bolj odprtega sveta precej goste obljude. Obe dolini združujeta slova Dolžanova soteska, ki vodna toka obrne proti Tržiču. Do zavoja pod Košuto se dolina tako tesni, da so morali na nekaterih mestih izklesati cesto v živo skalo in ji dali zidano oporo. V soteski so slikovite brzice Bistrice zlasti pri Slapu, kjer pada voda globoko čez skalovje. Tu se tudi odcepi od glavne dolinske ceste pot, ki drži skozi vas Lom v kraljestvo Storžiča.

Vas Lom je pravi biser našega planinskega sveta in morda še bolj kot Bohinj nedotaknjen naravni kotiček. Skladno sožitje človeka in narave je tu še zelo lepo ohranjeno. Sivkaste lesene strehe se nenavadno ujemajo s temnozelenim ozadjem bližnje Kukovnice ali Kriške gore, dalje Konjščice in z jeklenosivo barvo kamnitih skladov bolj oddaljenega Storžiča. V ozadju pa v krogu obdaja Lom bell venec

gora: Košuta, Begunjsčica, Dobrča, Kukovnica in Storžič.

Lom je zelo stara naselbina. Zupna cerkev sv. Katarine se omenja že 1421. Gotso cerkev so 1726 in 1730 temeljito predelali. Ima krasne baročne oltarje in je menda edina cerkev na Slovenskem, ki ima kip sv. Kume (ženska s poraslo brado in krono na glavi, privezana na križ) z godcem ob vznožju, kar je vsekakor posebnost. Na ostalih slikah sv. Kume (nekaj jih je ohranjenih na Hrvaškem) godca namreč ni. Pod zgradbo osnovne šole vodi pot na planino Konjščico in dalje na Javnorik, proti Storžiču pa gre pot skozi vas mimo žag, ki jih goní Lomščica. Čim bolj se bližamo Storžiču, tem veličastnejši vstaja pred nami v svoji mogočini okameneli lepoti. To je zares kraljestvo Storžiča, kjer domujejo srnjaki in jeleni, v višinah pa gamsi in ruševci. V senočetih in med skalovjem je vse polno planinskega cvetja, vedno zelene rododendrona, planik in drugega cvetja, ki mu marsikdo še imena ne ve. En sam pisan prt se v mesecu maju razprostira vse do pod Škarjevega roba, ki je dobil ime po petelinu Škarjevca ali ruševcu, in kjer je pred 20 leti (29. 3. 1937) snežni plaz zasul deset mladih tržiških smučarjev. Njihova imena so videsana v skalo, ki so jo na njihov skupni grob prav od tu prepeljali na pokopališče v Tržiču. Spomenik so jim planinci postavili tudi na kraju nesreče pod Škarjevim robom.

8

Mark Twain »DOGODIVSCINE TOMA SAWYERA«
TOMOVE PRIGODE

PREJEDIL: IVAN ABRAM

RIŠE: MILAN BATISTA

29.

Napol skrivnostno je dejal tetki: »Ali se ne bi šel lahko zdaj igrat, tetka?« Tetka Polly je bila začudena: »Kaj, že zdaj? Koliko si pa naredil?« — »Vse je že narejeno!« — »Tom, nikar mi ne laži! Tega ne prenesem, saj ti to dobro veš!« — »Saj ne lažem,« je dejal zadovoljni Tom, »zares je vse narejeno...« — Tetka Polly pa se je le malo zanesla na take Tomove dokaze.

30.

Šla je ven, da se sama prepriča. Bila bi namreč zadovoljna, če bi ugotovila, da je vsaj dvajset odstotkov resnice v Tomovi trditvi. Ko pa je videla vso ograjo prepletkano in ne le prepletkano, marveč tudi lakirano ter ko je opazila, da je celo spodaj narejena črta, je bilo njeno presenečenje nepisno. Dejala si je sama pri sebi: »Kdo bi si mislil! Ampak kar je res, je res. Če Tom hoče, zna tudi delati.«

31.

Bila je tako prevzeta od svojega vzgojnega uspeha, da je peljala Toma v shrambo in mu dala najlepše jabolko. Dala mu ga je z velikim zadovoljstvom, ki ga nudi človeku veselje, če je pridobljeno brez greha in s prizadevanjem. Medtem ko se je zmagovalno obrnila, pa ji je Tom brž ukradel iz shrambe še potico. Potem je odskakljal in zagledal brata Sida, ki je stopil pravkar na zunanje stopnice, ki so držale v drugo nadstropje.

32.

Iz potice je brž naredil krogle in ozračje jih je bilo naenkrat polno. Divjale so po Sidu in okoli njega kot toča. Predno je lahko tetka Polly zbrala svoje moči in priskočila Sidu na pomoč, je bil Sid že šestkrat ali sedemkrat zadet. Tom pa, ne bodi len, je že skočil čez plot in izginil. Čeprav so bila tam vrata, je imel običajno premalo časa, da bi se jih posluževal. — Maščevanje nad Sidom pa je le bilo sladko...